

МАУП

**МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ**

Придунайська філія

Кафедра права

Затверджуючи
Директорка ПФІАТ «ВНЗ «МАУП»,
професор

Гамара Г. УМЕННИКОВА
«29» серпня 2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри права
Протокол №1 від 29 серпня 2025 р.

В.о. зав. кафедри

Наталя ФІЛІПОВА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК20 Міжнародне право

спеціальності:

D8 Право

(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня:

Бакалавр

(назва освітнього рівня)

освітньої програми:

«Право»

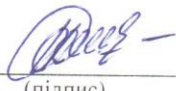
(шифр і назва освітньої програми)

Розробник силабусу навчальної дисципліни:

Філіпова Наталя Андріївна, викладач кафедри права

Викладач:

Філіпова Наталя Андріївна, викладач кафедри права

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри права
Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.В.о.зав.кафедри права   Наталя ФІЛІПОВА
(підпис)Силабус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми «Право»
29 серпня 2025 р.Керівник (гарант) освітньої програми   Наталя ФІЛІПОВА
(підпис)**Пролонговано:**- на 20__/20__ н.р.   (   ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)- на 20__/20__ н.р.   (   ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)- на 20__/20__ н.р.   (   ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)- на 20__/20__ н.р.   (   ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Придунайська філія
Кафедра «Права»**

Назва дисципліни	<u>Міжнародне право</u>
Викладач (-і)	Філіпова Наталя Андріївна
Портфоліо викладача (-ів)	--
Контактний тел.	--
E-mail:	pravokafedrapf@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	http://izmail.maup.com.ua
Консультації	Графік консультацій: – перший, третій четвер місяця – 15.00 - 17.00

1. Коротка анотація до дисципліни «Міжнародне право»

Міжнародне право є дисципліною обов'язкової складової навчального плану, циклу дисциплін, які формують професійні компетентності.

Навчальна дисципліна «Міжнародне право» є невід'ємною складовою навчального плану підготовки студентів бакалаврату, має своїм завданням сформулювати у студентів глибокі теоретичні і практичні знання з міжнародного права, обов'язкові для того, щоб правильно розуміти міжнародно-правові явища, які зумовлюють поведінку держави на міжнародній арені. Тому у курсі представлено як огляд концепцій право- та дієздатності держави у міжнародних відносинах, так і міжнародних процесів взаємодії, а також інструментів, які потрібні для забезпечення мирного співіснування та міжнародного співробітництва.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародне право» є формування у студентів знання специфіки міжнародного права та його співвідношення з національним правом; норм міжнародно-правового регулювання відносин між державами як головними суб'єктами міжнародного права та відносин, що стосуються діяльності міжнародних організацій; універсальних міжнародно-правових актів щодо права міжнародних договорів, правонаступництва держав, питань визнання урядів, права народів та націй, що борються за свої права; положень щодо захисту прав людини, міжнародного гуманітарного права; основоположних норм таких фундаментальних галузей міжнародного права як міжнародне економічне право, міжнародне трудове право та міжнародне кримінальне право.

Завдання вивчення дисципліни «Міжнародне право» передбачають:

- ознайомлення студентів із системою основних та допоміжних джерел міжнародного права;
- формування у студентів поглиблених знань універсальної системи загальних принципів міжнародного права;
- ознайомлення студентів з практикою діяльності України стосовно втілення принципів та загальновизнаних норм міжнародного права на міжнародній арені;
- формування здатності студентів аналізувати міжнародно-правові норми та знаходити колізії між останніми та національним законодавством.

3. Формат курсу - очний (offline) та/або дистанційний (online)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, загальні та спеціальні (фахові) компетентності)

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами стандарту вищої освіти спеціальності 081 «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Загальні компетентності / Soft-skills (ЗК) :	
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами
ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами
Спеціальні (фахові) компетентності / Hard-skills (ФК)	
СК5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу.
СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами.

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми (результати навчання – РН):

РН3	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
РН8	Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.
РН19	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
РН23	Застосовувати знання основних принципів міжнародних та національних нормативно-правових актів щодо правової взаємодії між суб'єктами та учасниками транскордонного співробітництва України та інших держав.

5. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
навчальна дисципліна «Міжнародне право»		
Курс	2	2
Семестр	3-й	3-й
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин, в тому числі:	90	90
Аудиторні години:	26 лекційних та 20 семінарських (практичних) годин	10 лекційних та 6 семінарських (практичних) годин
Модульний контроль	1 модульна контрольна робота	-
Самостійна робота		
Індивідуальне науково-дослідне завдання	44 години	74 годин
Форма семестрового контролю	Екзамен	Екзамен

6. Статус дисципліни: цикл професійної підготовки, обов'язкова дисципліна

7. Пререквізити (перелік попередньо прослуханих курсів): навчальна дисципліна «Міжнародне право» належить до обов'язкових компонентів освітньої програми за спеціальністю 081 Право, галузі знань 08 Право. Вивчення дисципліни повинно базуватись на знаннях, отриманих студентами під час опанування ними фундаментальних положень конституційного, та інших суміжних правових дисциплін і курсів: «Історія держави та права зарубіжних країн», «Теорія держави і права», «Історія держави та права України».

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання:

1. Програмне забезпечення для доступу до законодавчої бази на сайті: www.rada.gov.ua/laws

2. Програмне забезпечення для доступу на сайт «Судова влада України»: <https://court.gov.ua/>

3. Програмне забезпечення для доступу на сайт с «Єдиним державним реєстром судових рішень»: reyestr.court.gov.ua/

4. Мультимедійний проектор з функцією підключення до пристроїв відтворення зображення, ноутбук.

9. Політики курсу.

Студент дотримується правил академічної доброчесності відповідно до «**Положення щодо впровадження системи академічної доброчесності в Придунайській філії ПрАТ «ВНЗ «МАУП»**», ухваленого рішенням Вченої ради Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (протокол від 17.12.2019 р.) та «**Положення щодо впровадження системи забезпечення академічної доброчесності кафедри права Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ «МАУП»**» (протокол засідання кафедри права від 30.06.2020 р., ухвалено рішенням Вченої Ради Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ «МАУП» від 27.08.2020 р.).

Вимоги викладача:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час практичних занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки на консультаціях;

- здійснення підготовки тез доповідей та участь у конференціях, конкурсах наукових робіт та ін.

- опрацювання теоретичного матеріалу та практичних завдань, які надані в курсі «Міжнародне право» на платформі Google Classroom (код класу надається викладачем на першому занятті).

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів, а також при необхідності виконання певних завдань, передбачених навчальною дисципліною);
- списування та плагіат.

Реферативні роботи студент виконує самостійно, з обов'язковим посилення на джерела інформації та самостійно перевіряє їх онлайн на безкоштовних сервісах на наявність плагіату.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «**Міжнародне право**», є сумою балів за виконання семінарських (практичних) завдань, самостійну роботу, індивідуально-дослідні завдання з врахуванням балів, отриманих під час екзамену.

Студент, який не з'являвся на заняття (незалежно від причин) повинен відпрацювати пропущені заняття (незалежно від причини пропуску) та відпрацювати незадовільні оцінки під час консультацій.

10. Схема курсу СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАЗВА ЗМІСТОВНИХ МОДУЛІВ І ТЕМ	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН							
	Денна ф/н				Заочна ф/н			
	Усього	в тому числі			Усього	в тому числі		
		Л	Пр	Ср		Л	Пр	СР
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1.								
Змістовний модуль 1. Загальні положення міжнародного права								
Тема 1. Поняття, система, та функції міжнародного права та їх особливості	11	4	2	5	11	1	1	9
Тема 2. Джерела міжнародного права та їх особливості	9	2	2	5	10	1	1	8
Тема 3. Визнання та правонаступництво держав в міжнародному праві	9	2	2	5	11	2	1	8
Тема 4. Територія в міжнародному праві	9	2	2	5	10	1	1	8
Тема 5. Міжнародний правотворчий процес, реалізація норм міжнародного права	11	4	2	5	10	1	1	8
Тема 6. Міжнародно-правова відповідальність	11	4	2	5	12	2	1	9
Тема 7. Міжнародно-правові санкції	9	2	2	5	9	1	-	8
Тема 8. Міжнародна законність та міжнародний правопорядок	11	4	2	5	9	1	-	8
Тема 9. Співвідношення міжнародного права і внутрішньодержавного права	8	2	2	4	8	-	-	8
МКР №1 (для денної форми навчання)	2	-	2	-	-	-	-	-
Разом по модулю:	90	26	20	44	90	10	6	74
Форма контролю: екзамен								

11. Форми і методи навчання

Основними видами навчальних аудиторних занять є *лекції, семінарські та практичні заняття, консультації*.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації, лекція-консультація.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу студентів до найбільш важливих проблематичних питань з відповідної теми, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формувати та обґрунтовувати власну позицію, висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу за допомогою технічних засобів навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

Лекція-консультація є поєднанням викладу нової навчальної інформації лектором з постановкою запитань. Лектор консультує студентів у ході лекційного викладу, що сприяє кращому засвоєнню ними навчального матеріалу. Вона може проводитись за різними сценаріями: запитання – відповіді; запитання – відповіді – дискусія.

При проведенні **семінарських та практичних занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-то: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, виступи з опонуванням, групові проекти та кейс-завдання.

Студенти опрацьовують інформацію з наукових, навчальних та лекційних джерел, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернет і бібліотек, під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних ситуаціях.

12. Система оцінювання навчальних досягнень

Оцінювання знань здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<http://surl.li/fakmiz>), «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП»» (<http://surl.li/xodocy>),

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	3-й семестр	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	13	13
Відвідування практичних та семінарських занять	1	10	10
Робота на практичному та семінарському заняттях	10	9	90
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25
Виконання модульної роботи	25	1	25
Виконання ІНДЗ (науковий реферат, презентація, доповідь на конференції)	30	1	30
Разом		-	193
Максимальна кількість балів – 3-й семестр – 193 балів			
Розрахунок: $193:100=1,93$.			
Студент набрав X балів; розрахунок: $X:1,93 =$ загальна кількість балів.			

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Самостійна робота передбачає опрацювання лекційного матеріалу, навчальної літератури, нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять, самостійне розв'язання задач – казусів по темах.

До методів СРС, що сприяють індивідуалізації та інтенсифікації освітнього процесу, відносимо: проблемно-пошукові (опрацювання першоджерел, вивчення нормативно-законодавчої та правової бази, самостійне вирішення практичних завдань); методи проектного навчання (участь у круглих столах); колективної розумової діяльності (групові ситуаційні завдання), застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (унаочнення запропонованого викладачем навчального матеріалу, підвищення мотивації студентів до самостійної роботи за рахунок її наближення до реальних умов майбутньої професійної діяльності).

Критерії оцінювання завдань для самостійної роботи:

- змістовність – 3 бали;
- відповідність діючому законодавству та стилю оформлення – 2 бали;

Максимальна кількість балів за одну тему (одиницю) цієї роботи – 5 балів

Індивідуальні завдання: індивідуальне науково-дослідне завдання (написання рефератів, підготовка доповідей з презентаціями, виступ на конференції з підготовкою тез доповідей та презентацій – для студентів денної форми навчання).

Критерії оцінювання індивідуальних завдань (рефератів, доповідей з презентаціями, виступ на конференції з підготовкою тез доповідей та презентацій тощо)

№з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна оцінка (у балах)
1	Формулювання мети і завдань роботи	3
2	Складання плану, чіткість і послідовність викладу матеріалу	5
3	Обґрунтоване розкриття проблеми, аналіз різних інформаційних джерел (наукових видань, навчальної літератури, періодичних видань, матеріалів мережі Internet), критична і незалежна оцінка різноманітних точок зору, позицій, аргументів	12
4	Зв'язок з реальною практикою, аналіз діяльності окремих організацій, конкретних проблемних ситуацій	4
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання поставлених завдань, творчий підхід до виконання ІНДЗ	4
6	Якість оформлення роботи	2

Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання – 30 балів

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань за визначеними темами проводиться письмово у формі відповідей на теоретичні питання або розв'язання практичних завдань, виконання тестів, тощо.

При виконанні модульних завдань оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного модуля.

Критеріями оцінки правильності виконання модульних контрольних завдань є:

№ п/п	Критерії оцінки знань студента виявлених під час проведення модульного контролю	Кількість балів
1.	студент в процесі письмової відповіді дає правильні відповіді на всі поставлені запитання , виявляє високий рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу. Викладає свою відповідь системно та логічно, упевнено і правильно аргументує власну позицію, робить висновки, тощо; або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість	25 балів
2.	студент має належний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповіді дає, переважно, правильні, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує відповідь або правильно відповідає лише на половину поставлених запитань , тощо; або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість балів	15 балів
3	студент має задовільний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповідає, але не на всі, допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує або правильно дає відповідь на 1/3 (одну третину) поставлених запитань, тощо. Або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість балів	10 балів
4.	студент дає неправильні відповіді на поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання , тощо.	0 балів

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Міжнародне право» проводиться у формі **екзамену**.

Форма проведення **екзамену**, зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), вагомість співвідношення видів оцінювання визначаються кафедрою права.

Екзамен оцінюється у 100 балів, на який виноситься весь обсяг навчальної дисципліни та розподіляються між кількістю питань.

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА за рік по дисципліні = це середнє арифметичне між результатами поточних досягнень (РПД) за 3-й семестр та результатами підсумкового контролю (екзамену) (РПК).

Обраховується по формулі:

(РПД 3 семестр + РПК) : 2 = загальна оцінка

Наприклад:

– за 3-й семестр студент набрав 150 балів ($150:1,93 = 78$ балів);

– за відповідь на екзамені студент одержав 85 балів.

Підсумок: $(78+85) : 2 = 82$ бали (бал, який проставляється в екзаменаційну відомість, у перерахунку на традиційну оцінку це добре (В)).

Студент допускається до семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, які передбачені силабусом та робочою програмою навчальної дисципліни та відвідав всі аудиторні заняття, які передбачені розкладом.

Система ліквідації академічної заборгованостей має такий зміст:

– студент, який набрав за результатами поточного і підсумкового контролю від 35 до 59 балів, після належної підготовки має право повторного складання екзамену (заліку);

–студент, який набрав за результатами поточного і підсумкового контролю від 0 до 34 балів тобто менше 50% кількості балів, достатніх для отримання задовільної оцінки, зобов'язаний пройти повторний курс вивчення дисципліни перед повторним складанням екзамену (заліку).

16. Орієнтовний перелік питань до екзамену по дисципліні «Міжнародне право»

1. Міжнародне публічне право: поняття, правова сутність, функції, система.
2. Поняття та класифікація джерел міжнародного права.
3. Міжнародно-правовий звичай.
4. Міжнародне і внутрішньодержавне право.
5. Україна як суб'єкт міжнародного права. Сучасне становище.
6. Поняття та класифікація основних принципів сучасного міжнародного права.
7. Принципи суверенної рівності держав та невтручання у внутрішні справи.
8. Принципи незастосування сили або погрози силою та мирного вирішення міжнародних суперечок.
9. Принципи територіальної цілісності держави та непорушності державного кордону.
10. Принципи поваги прав людини та рівноправності і самовизначення народів і націй.
11. Принципи співпраці держав та сумлінного виконання міжнародних зобов'язань.
12. Поняття та класифікація суб'єктів міжнародного права.
13. Міжнародна правосуб'єктність.
14. Міжнародна правосуб'єктність первинних суб'єктів міжнародного права.
15. Міжнародна правосуб'єктність вторинних суб'єктів міжнародного права.
16. Держави – основні суб'єкти міжнародного права: особливості статусу, характер правосуб'єктності, її юридична сутність.
17. Міжнародні міжурядові організації: види, характер правосуб'єктності, об'єм, особливості.
18. Визнання як інститут галузі, який регулює статус суб'єктів у міжнародному праві. Види, форми та концепції визнання. Практика України.
19. Правонаступництво держави стосовно міжнародних договорів, державної власності, боргів, активів, архівів.
20. Право міжнародних договорів, джерела, інститути.
21. Конвенція про право міжнародних договорів 1969 року, її оцінка як основного джерела галузі та вплив на інститут джерел в цілому.
22. Поняття міжнародних договорів: види, суб'єкти, форма.
23. Дія міжнародного договору в часі і просторі.
24. Законодавство України про міжнародні договори.
25. Стадії укладення міжнародного договору.
26. Права та обов'язки держав у процесі укладення договору (підписання, парафування, ратифікація, застереження, публікування, реєстрація)
27. Інститут недійсності міжнародного договору, поняття та підстави недійсності.
28. Припинення або зупинення дійсності міжнародного договору.
29. Поняття та класифікація міжнародних організацій.
30. Поняття, ознаки міжнародної міжурядової організації, її відмінність від неурядових організацій.
31. Організація Об'єднаних Націй: цілі, принципи, членство.
32. Система ООН (головні та допоміжні органи, спеціалізовані установи, їх ознаки).
33. Генеральна Асамблея ООН: склад, структура, компетенція, види та характеристика актів.
34. Рада Безпеки ООН: порядок формування, структура, порядок прийняття рішень, повноваження стосовно мирного вирішення суперечок, забезпечення миру.
35. Види військових сил ООН та їх характеристика.

36. Міжнародний Суд ООН: порядок формування, структура, види повноважень, поняття юрисдикції, категорії справ, виконання рішень.
37. Економічна та Соціальна Рада ООН: порядок формування, компетенція та повноваження, види органів ЕКОСОР.
38. Секретаріат ООН: порядок формування та статус міжнародних чиновників.
39. Генеральний Секретар ООН: адміністративно-технічні та політичні повноваження.
40. Правова природа регіональних міжнародних організацій (поняття, ознаки, приклади).
41. Рада Європи: створення, організаційна структура, основні напрямки діяльності.
42. Контрольний механізм захисту прав людини і основних свобод згідно Європейської конвенції 1950 року.
43. Організація з безпеки та співпраці у Європі: становлення та організаційна структура.
44. Відповідальність у міжнародному праві: її функції, інститути, поняття, підстави, види та форми.
45. Репарації, реституції, репресалії.
46. Мирні засоби вирішення міжнародних суперечок: переговори та консультації, добрі послуги та посередництво тощо.
47. Міжнародні судові органи (характеристика двох за вибором, крім Міжнародного Суду ООН).
48. Поняття та види міжнародного правопорушення, ознаки та перелік міжнародних злочинів, особливості відповідальності.
49. Додаткова відповідальність фізичних осіб, міжнародні військові трибунали.
50. Міжнародне кримінальне право: поняття, джерела, інститут видачі.
51. Організаційно-правові форми міжнародної боротьби зі злочинністю.
52. Договори України про надання правової допомоги у цивільних та кримінальних справах.
53. Міжнародні стандарти стосовно осіб, що скоїли злочини і потерпілих осіб.
54. Статут Міжнародного кримінального суду.
55. Міжнародний кримінальний суд у системі органів, що ведуть боротьбу зі злочинністю.
56. Військові злочини.
57. Геноцид.
58. Інтерпол: структура, компетенція.
59. Інтерпол і Україна.
60. Поняття права міжнародної безпеки.
61. Право зовнішніх зносин: структура, джерела, основні інститути, спеціальні принципи галузі.
62. Внутрішньодержавні та зарубіжні органи зовнішніх зносин, їх статус, порядок формування та акредитації. Класи дипломатів та консулів.
63. Види, функції та персонал дипломатичних представництв та консульських установ.
64. Консульська екзекватура.
65. Поняття дипломатичних та консульських імунітетів та привілеїв, їх види.
66. Виникнення та розвиток міжнародного права прав людини.
67. Міжнародні механізми захисту прав людини.
68. Загальна декларація прав людини і Пакти з прав людини.
69. Правове положення іноземців, біженців у міжнародному праві. Право притулку.
70. Міжнародний захист окремих категорій осіб (жінок, дітей).
71. Захист прав людини під час збройних конфліктів. Женевські конвенції про захист жертв війни 1949 р.
72. Міжнародне гуманітарне право: поняття, інститути, принципи.
73. Поняття та види військового конфлікту, правовий статус сторін.

74. Спеціальні учасники правовідносин у зв'язку з конфліктом.
75. Початок та закінчення військового конфлікту, їх правові наслідки.
76. Відповідальність за порушення норм галузі, заборонені засоби та методи ведення війни.
77. Початок війни і його міжнародно-правові наслідки.
78. Мирний договір. Інші форми закінчення війни.
79. Нейтралітет під час війни. Види нейтралітету.
80. Міжнародно-правова відповідальність держав за агресію.
81. Міжнародні злочини і міжнародні делікти.
82. Поняття та види територій у міжнародному праві.
83. Поняття та складові частини державної території, підстави та засоби її зміни.
- Територія України, її склад.
84. Державні кордони: поняття, види, режим, порядок встановлення та зміни.
85. Міжнародна територія, ознаки території з міжнародним режимом.
86. Правовий режим міжнародних рік (Дунай, Рейн, Амур).
87. Міжнародне морське право: поняття, основні інститути, джерела. Конвенція ООН по морському праву 1982 року.
88. Порівняльний аналіз статусу континентального шельфу та виключної економічної зони.
89. Правовий режим територіального моря.
90. Правовий режим внутрішніх морських вод.

17.Шкала відповідності оцінок: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти :

1. Декларація про державний суверенітет від 16 липня 1990 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

2. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

Акти міжнародного права:

3. Віденська конвенція про право договорів між державами та міжнародними організаціями та між міжнародними організаціями від 21 травня 1986 г. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

4. Віденська конвенція про правонаступництво держав стосовно державної власності, державних архівів і державних боргів від 8 квітня 1983 р. URL: [http:// zakon1.rada.gov.ua](http://zakon1.rada.gov.ua).
5. Віденська конвенція про правонаступництво держав стосовно договорів від 23 серпня 1978 р. URL: <http:// zakon1.rada.gov.ua>.
6. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
7. Віденська конвенція про консульські зносини 1963 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
8. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23 травня 1969 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
9. Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру від 14 березня 1975 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
10. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй від 24 жовтня 1970 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
11. Декларація про скасування застосування вибухових та запалювальних куль від 29 листопада (11 грудня) 1868 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
12. Договір о звичайних збройних силах в Європі, від 19 листопада 1990 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
13. Договір по відкритому небу від 24 березня 1992 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
14. Договір про Антарктику від 01 грудня 1959 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
15. Договір про нерозповсюдження ядерної зброї від 01 липня 1968 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
16. Договір про Шпіцберген від 09 лютого 1920 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
17. Договір щодо правонаступництва відносно зовнішнього державного боргу і активів СРСР від 04 грудня 1991 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
18. Європейська конвенція про видачу правопорушників 1957 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
19. Женевська конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
20. Загальна декларація прав людини 1948 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
21. Конвенція про закони і звичаї сухопутної війни (IV Гаазька конвенція) 5(18) жовтня 1907 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
22. Конвенція про захист прав людини і основних свобод від 04 листопада 1950 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
23. Конвенція про попередження злочину геноциду і покарання за нього від 09 грудня 1948 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
24. Конвенція про незастосування строку давності до воєнних злочинів і злочинів проти людства від 26 листопада 1968 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
25. Конвенція про права дитини від 20 листопада 1989 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
26. Конвенція про режим судноплавства по Дунаю від 18 серпня 1948 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
27. Конвенція СНД про правову допомогу і правові відносини щодо цивільних сімейних та кримінальних справ 1993 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
28. Міжнародна конвенція про ліквідацію усіх форм расової дискримінації від 21 грудня 1965 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
29. Римська декларація сесії Ради НАТО про мир та співробітництво від 7-8 листопада 1991 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
30. Статут Міжнародного Суду 1945 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
31. Статут Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерпол) від 13 червня 1956 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
32. Статут Міжнародного трибуналу. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
33. Статут Ради Європи від 05 травня 1949 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

Закони:

34. Про правонаступництво України. Закон України від 12 вересня 1991 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
35. Про міжнародні договори України. Закон України від 29 червня 2004 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
36. Про дипломатичну службу. Закон України від 07 червня 2018 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
37. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства. Закон України від 22.09.2011 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
38. Про ратифікацію Договору між Україною і Туркменістаном про передачу осіб, засуджених до позбавлення волі, для подальшого відбuvання покарання. Закон України від 05.10.2005 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
39. Про ратифікацію Додаткового протоколу до Європейської Конвенції про передачу засуджених осіб. Закон України від 03.04.2003 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
40. Про ратифікацію Європейської конвенції про міжнародну дійсність кримінальних вироків. Закон України від 26.09.2002р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
41. Про ратифікацію Конвенції про передачу осіб, які страждають психічними розладами, для проведення примусового. Закон України від 11.01.2000р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
42. Про ратифікацію Європейської конвенції про видачу правопорушників, 1957 рік, Додаткового протоколу 1975 року та Другого додаткового протоколу 1978 року до Конвенції. Закон України від 03.03.1998р URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
43. Про ратифікацію Протоколу до Конвенції про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах від 22 січня 1993 року. Закон України від 03.03.1998р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
44. Про ратифікацію Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах, 1959 рік, та Додаткового протоколу 1978 року до Конвенції. Закон України від 16.01.1998р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
45. Про ратифікацію Конвенції про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, 1990 рік. Закон України від 17.12.1997р URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

Базова література:

1. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 544 с.
2. Войцеховська О.Р. Міжнародне приватне право: заг.ч. : навч.-метод. посіб./ О.Р. Войцеховська, О.В. Руденко. Харків : Право, 2023. 520 с.
3. Задорожний А. В., Пазюк А. В. Міжнародне право: підручник. Київ: ВД «Промені», 2019. 298 с.
4. Килимник І. І. Міжнародне право : конспект лекцій. Харків: ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2020. 320 с.
5. Міжнародне право: навч. посіб за ред. М. В. Буроменського. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 411 с.
6. Міжнародне приватне право : підручник / за ред. Білоусова Є. М., Яковюка І. В. Харків : Право, 2020
7. Міжнародне публічне право: підручник під ред. Г.О.Анцелевича. Київ: Алерта, 2019. 408 с.
8. Міжнародне приватне право : навч. посіб. / Ю. Корнєєв, С. Вишновецька. Київ : ЦНЛ, 2020. 164 с.
9. Теорія міжнародного права : навч.-метод. посіб. / за ред. завідувача кафедри міжнародного та європейського права О. В. Бігняка. Херсон : Вид-во «Гельветика», 2020. 224 с.

10. Тодоров І. Я., Субботин В. Н., Филонов А. В. Міжнародне публічне право : навч. посібник. Київ: Знання, 2018. 275 с.
11. Тимченко Л. Д., Кононенко В. П. Міжнародне право: підручник. Київ: Знання, 2018. 355 с.
12. Черкес М.Ю. Міжнародне право: підручник. Київ: Знання, 2019. 419 с.

Додаткова література:

1. Андрусів У. Б. Основні аспекти охорони суб'єктивних прав організацій мовлення на міжнародному рівні. *Часопис Київського університету права*. 2017. № 4. С. 174–179.
2. Ахтирська Н. М. Консультативний висновок ЄСПЛ як засіб формування єдності судової практики. *Судова апеляція*. 2019. № 2. С. 77–84
3. Барабаш О. О. Вплив рішень Європейського суду з прав людини на захист прав людини в Україні. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 4. С. 1922
4. Барабаш О. О. Права людини в системі дотримання міжнародних стандартів: загальнотеоретичний аналіз. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2018. № 4. С. 29–32.
5. Блажівська Н. Тлумачення поняття майна у практиці Європейського суду з прав людини. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 10. С. 219–223.
6. Блажівська Н. Є. Особливості застосування компенсації та реституції Європейським судом з прав людини з метою захисту права власності. *Часопис Київського університету права*. 2017. № 3. С. 267–271.
7. Богатчук Д. Щодо правової природи принципу добросовісного виконання міжнародних зобов'язань. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 8. С. 214–217.
8. Бабін Б. В. Програмне регулювання у сучасному міжнародному праві: монографія. Одеса: Фенікс, 2015. 454 с.
9. Гулієв А. Д. Право зовнішніх зносин: підручник. Національний авіаційний університет. Київ: НАУ, 2015. 488 с.
10. Денисенко С. І. Проблеми застосування норм міжнародного гуманітарного права в сучасних збройних конфліктах. Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів : матеріали VI Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Суми, 19– 20 травня 2022 р.). Суми : Сумський державний університет, 2022. С. 103-107.
11. Макбрайд Д. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес. Рада Європи. Генеральний директорат з прав людини і правових питань. Київ, 2015. 576 с.
12. Мардох Д. Боротьба з жорстоким поведінням і безкарністю та ефективне розслідування жорстокого поведіння: доповідь по Україні. Рада Європи. Київ, 2017. 108 с.
13. Міжнародне право: підручник / В. А. Ліпкан та ін. Київ: КНТ, 2018. 752 с.
14. Міжнародне публічне право : підручник / В. В. Мицик, М. В. Буроменський, М. М. Гнатівський. Харків, 2018. 567с.
15. Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 239 с.
16. Примуш Р. Б. Система колективної безпеки як основа національної та міжнародної безпеки. Інвестиції: практика та досвід. 2022. № 5-6. С. 71–75.
17. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник. Одеса, 2018. 744 с.
18. Фединяк Г. Є., Фединяк Л. Є. Практикум з міжнародного приватного права та міжнародного цивільного процесу. Київ : Алерта, 2020.
19. Філіпова Н.А., Стрілець Г.О., Перепелиця В.В. Конвергенція між міжнародним гуманітарним правом та міжнародним правом людини в збройних конфліктах. *Юридичний науковий електронний журнал*. №11. 2023 р. С.674–677.
20. Філіпова Н.А., Стрілець Г.О., Гончар Є.С. Досвід зарубіжних країн у питаннях запобігання та протидії корупції. *Юридичний науковий електронний журнал*. №12. 2023 р. С.295–298

21. Філіпова Н.А., Федосєєв П.М., Бутенко М.В. Міжнародні стандарти захисту прав споживачів у цивільно-правових відносинах. Наукові записки. Серія: Право

22. Філіпова Н.А., Стрілець Г.О., Кулава М.К. Правозахисна діяльність прокуратури: міжнародно-правовий стандарт. Економіка, фінанси, облік та право: тенденції, виклики, перспективи: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Біла Церква, 9 грудня 2022 р.). Біла Церква: ЦФЕНД, 2022. С.68–69.

23. Філіпова Н.А., Назаров Д.В., Овчатова-Редько А.О. Правове регулювання суспільних відносин у сфері зовнішньої трудової міграції з врахуванням норм міжнародного права. Abstracts of VI International Scientific and Practical Conference «Modern ways of solving the problems of science in the world», February 13 – 15, 2023. Warsaw, Poland. P. 139–142

24. Філіпова Н.А., Давидова В.І. Імплементация досвіду зарубіжних країн щодо організації контролю у сфері оподаткування. Abstracts of LVV International Scientific and Practical Conference “War – Challenges in Modern Science” (16 – 17 November, 2023) Pegas Publishing, Canada, Ottawa. 2023. P. 37–42

25. Філіпова Н.А., Денисюк О.С. Співвідношення міжнародного приватного права з міжнародним публічним правом. Abstracts of XIII International Scientific and Practical Conference "Modern ways of development of science and the latest theories", December 11-13, 2023, Madrid, Spain. P. 154–157

26. Lychenko, I., Krasivskyu, O., Lesko, N., Payliuk, N., Marusiak, L. (2021). The Philosophy of the European Union Legislation Formation in the Field of Local Governance Construction. Wisdom, 19(3), 163-171. (Scopus).

Інтернет-ресурси:

1. Верховної Ради України: Офіційний сайт. URL: www.rada.gov.ua.
2. Європейський уповноважений з прав людини: веб.сайт. URL: www.euro-ombudsman.eu.int
3. Портал «Європа» Європейської Комісії (англ., інші офіційні мови ЄС): веб.сайт. URL: <http://europa.eu>
4. Європейська політика сусідства (англ.): веб.сайт. URL: http://ec.europa.eu/world/enp/index_en.htm
5. Представництво Європейської Комісії в Україні (укр., англ.): веб.сайт. URL: <http://www.delukr.ec.europa.eu>
6. Рада Європи (англ.): веб.сайт. URL: <http://www.coe.int>
7. Бюро інформації Ради Європи в Україні (укр.): веб.сайт. URL: <http://www.coe.kiev.ua/>
8. Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) (англ., фр., нім., іт., ісп., рос.): веб.сайт. URL: <http://www.osce.org>
9. Координатор проектів ОБСЄ в Україні (укр., англ.): веб.сайт. URL: <http://www.osce.org/ukraine>
10. Бюро демократичних інститутів і прав людини (БДІПЛ) (англ.): веб.сайт. URL: <http://www.osce.org/odihr>
11. Світова організація торгівлі (англ.): веб.сайт. URL: <http://www.wto.org>
12. ООН (рос.): веб.сайт. URL: <http://www.un.org/russian>
13. Рада Безпеки ООН (рос.): веб.сайт. URL: <http://www.un.org/russian/sc/index.html>
14. Міжнародна організація кримінальної поліції (англ.): веб.сайт. URL: <http://www.interpol.int>
15. Європейський Союз (мови держав учасниць): веб.сайт. URL: <http://europa.eu/>

Електронні бібліотеки:

1. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського.
2. <http://www.catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України.
3. <http://www.pravoznaves.com.ua> – Електронна бібліотека юридичної літератури “Правознавець”.